

TRIDUUM PASCHALNE

KOMENTARZE

CHRYSTUS UKRZYŻOWANY

MSZA WIECZERZY PAŃSKIEJ

Dzisiejszą Eucharystią rozpoczynamy największą i najważniejszą uroczystość roku liturgicznego. Trzy święte dni Paschy – Triduum Sacrum to tak naprawdę jedno święto w czasie którego wspominamy mękę, śmierć i zmartwychwstanie naszego Pana Jezusa Chrystusa.

Msza święta Wieczery Pańskiej, którą za chwilę będziemy celebrować przypomina nam wydarzenia z wieczernika. Jezus zaprasza nas – jak apostołów – na swoją ostatnią wieczerzę. Daje nam swoje Ciało i Krew, wzywając jednocześnie, abyśmy umocnieni tak wspaniałym darem służyli naszym braciom. Chrystus do końca umiłował nas wszystkich, dlatego też chce abyśmy w imię tej miłości miłowali się nawzajem. Eucharystia, ma być źródłem z którego będziemy czerpać siłę do wypełnienia tego wezwania. Dlatego w chwili ciszy przygotujmy się teraz na przyjęcie Chrystusa w Komunii Jego Słowa i Ciała

**Przed
rozpoczęciem
liturgii**

Liturgia słowa rozpoczyna się opisem ustanowienia Paschy – największego święta Izraela upamiętniającego wyzwolenie z niewoli Egipskiej. Podczas Paschy zabija się i spożywa baranka bez skazy, którego krew jest ochroną przed aniołem śmierci i zapowiedzią Krwi Nowego Przymierza.

**Przed
pierwszym
czytaniem**

- Przed drugim czytaniem** Opowieść Św. Pawła o ustanowieniu Eucharystii łączy się z tym co usłyszeliśmy w pierwszym czytaniu. Ustanowienie Eucharystii również ma nam przypominać, ale i uobecniać tę wielką tajemnicę wyprowadzenia nas z niewoli naszych grzechów.
- Przed ewangelią**
do odczytania przed akłamacją Chrystus Pan, Najwyższy Król i Władca staje się Chrystusem Sługą. Umywa nogi swoim apostołom, czyni gest który wykonywali niewolnicy i najmniejsi spośród służby domu. Pokora i uniżenie Boga pokazuje nam jak postępować w relacjach z drugim człowiekiem.
- Przed procesją z darami** Największą tajemnicą Eucharystii jest realna obecność Chrystusa pod postaciami chleba i wina – owoców ziemi i pracy rąk ludzkich. Przyniesiemy je teraz do ołtarza, jako znak trudu wielkopostnego. Wraz z nimi przynosimy również dar naszych serc. Ofiary zbierane przez nas do puszek Caritas w czasie Wielkiego Postu oraz ofiarę zebraną w czasie dzisiejszej Eucharystii. Pieniądze te zostaną przeznaczone na potrzeby ubogich. Niech staną się one wyrazem naszej postawy miłości i służby wobec braci.
- Przed znakiem pokoju** Znak pokoju jest równocześnie znakiem miłości. Przez podanie dłoni osobie stojącej obok nas wyrażamy gotowość służby na wzór Chrystusa Sługi.
- Przed komunią świętą** Chrystus podczas Ostatniej Wieczerzy przekazał nam słowa: „to czyńcie na moją pamiątkę”. Tym co mamy czynić jest także spożywanie Ciała Pańskiego i picie Jego Krwi. Ze świadomością tego w czym uczestniczymy odpowiedzmy na to wezwanie.
W tym miejscu można dodać informacje dotyczące przebiegu procesji komunijnej. W procesji, przygotowując się przez modlitwę śpiewem do przyjęcia Ciała i Krwi Chrystusa przystępujemy do Stołu Pańskiego.
- Przed przeniesieniem Najświętszego Sakramentu** Teraz Najświętszy Sakrament zostanie zabrany z Tabernakulum i przeniesiony do kaplicy zwanej „ciemnicą”, w której będziemy go adorować dziękując za dar Eucharystii i Kapłaństwa. Tabernakulum pozostanie puste, dlatego nie przykłękamy przechodząc przez środek kościoła, a jedynie czynimy ukłon w stronę

ołtarza, który zostanie obnażony na znak tego, że zabrano nam Pana. Chrystus pozwolił się pojmać i uwięzić. W Ogrójcu oddał się całkowicie w ręce ludzi. Podobnie czyni dziś oddając władzę przemienienia chleba i wina w swoje Ciało i Krew w ręce kapłanów. Bóg staje się dla nas bezbronny jak baranek. Ta tajemnica niech nam towarzyszy w naszym czuwaniu przy Chrystusie i rozważaniu jego męki tej nocy i w jutrzejszym dniu.

LITURGIA MĘKI PAŃSKIEJ

Dzisiejsza Liturgia wskazuje na Chrystusa jako tego, który jest wypełnieniem prorocत्व o Cierpiącym Słudze Jahwe, o którym słyszymy w pierwszym czytaniu. Ukazuje nam również w słowach św. Pawła Chrystusa – Arcykapłana, który złożył doskonałą ofiarę swojego życia przez co stał się dla nas Odkupieniem i Zbawcą i wyniósł nas do swojej chwały. Jezus doświadczył cierpienia i poniżenia, jednak nie ugiął się pod jego ciężarem. Zmiażdżony cierpieniem nie ugiął się, ale przyjął wszystko co było dla Niego przygotowane. Zwyciężył śmierć przez to że wypełnił do końca wolę Ojca o czym słyszymy w opisie męki Pańskiej sporządzonym przez Jana – jedynego z apostołów który nie opuścił Chrystusa w tych ostatnich godzinach.

**Przed liturgią
słowa**

jeśli nie ma
oddzielnych
komentarzy przed
każdym czytaniem

Izajasz przekazuje nam prorocत्व o Cierpiącym Słudze Jahwe. Jest to opis wydarzeń które miały miejsce ponad 500 lat po jego napisaniu, a jednak wiernie ukazuje wszystko to co miało miejsce w dniu męki Chrystusa.

**Przed
pierwszym
czytaniem**

Święty Paweł pokazuje nam Chrystusa – Arcykapłana, który złożył doskonałą ofiarę swojego życia przez co stał się dla nas Odkupieniem i Zbawcą i wyniósł nas do swojej chwały. Jezus doświadczył cierpienia i poniżenia, jednak nie ugiął się pod jego ciężarem. Zmiażdżony cierpieniem nie ugiął się, ale przyjął wszystko co było dla Niego przygotowane. Wypełnił do końca wolę Ojca i dlatego zwyciężył śmierć.

**Przed drugim
czytaniem**

Przed ewangelią
do odczytania przed aklamacją

Opis męki Pańskiej sporządzony przez Jana – jedynego z apostołów który nie opuścił swego Mistrza w tych ostatnich godzinach – ma uświadomić nam cenę naszej wolności. Dzisiejszy fragment Ewangelii – Pasja jest szczególny, czytany/śpiewany będzie z podziałem na role, a w momencie opisywania śmierci Jezusa wszyscy przyklękniemy, aby okazać szacunek i cześć Bogu, który oddał dla nas swoje życie.

Przed modlitwą powszechną

W dniu dzisiejszym modlitwa wiernych ma wymiar szczególny. Obejmujemy naszą troską cały świat i wszystkie jego sprawy, ponieważ Chrystus oddał swoje życie za nas wszystkich. Po zapowiedzi intencji czytanej przez diakona wszyscy modlimy się w chwili ciszy. Następnie kapłan wypowiada kolektę, która jest zebraniem wszystkich naszych modlitw. Po niej wspólnie odpowiadamy Amen potwierdzając i przyjmując za naszą modlitwę zanoszoną przez celebransa.

Przed adoracją krzyża

Przedstawiciele wspólnoty wniosą teraz Krzyż i nastąpi jego odsłonięcie. Odsłoni się przed nami Tajemnica, Misterium, przed którego ogromem upadamy na kolana. Kościół i sam Chrystus wzywa nas do wniknięcia w tę Tajemnicę.

Kapłan trzykrotnie będzie intonował wezwanie po którym będziemy odpowiadać „Pójdźmy z pokłonem!” i w chwili ciszy uklękniemy adorując znak naszego zbawienia. Następnie każdy z nas przy wtórze pieśni będzie mógł podejść do Krzyża i przez pocałunek oddać mu cześć.

Przed komunią świętą

Wielki Czwartek w sposób nierozzerwalny łączy się z Wielkim Piątkiem. Uczta Paschalna, którą wczoraj celebrowaliśmy, Ostatnia Wieczerza i ustanowienie Eucharystii które wspominaliśmy, dopełnia się i urzeczywistnia dzisiaj przez ofiarę Krzyża. Dlatego, mimo, że teraz nie sprawujemy Eucharystii, możemy karmić się Ciałem Pana konsekrowanym wczoraj w czasie mszy wieczerzy pańskiej. Chrystus karmi swoją Oblubienicę – Kościół, który narodził się z Jego przebitego boku.

CHRYSTUS POGRZEBANY

*W tym dniu nie celebruje się Eucharystii ani żadnych nabożeństw.
Kościół „oczekuje powrotu Oblubieńca” modląc się liturgią godzin.*

CHRYSTUS ZMARTWYCHWSTAŁY

WIGILIA PASCHALNA

Radosne Orędzie paschalne, które teraz zostanie wygłoszone oznajmia całemu światu wieść, że to dziś jest ta noc, która przynosi wyzwolenie. To dzisiejszej nocy Bóg wybawił Izraela z niewoli Egipskiej. To dzisiejszej nocy Chrystus zmartwychwstał łamiąc niewolę grzechu i moc śmierci. Stojąc i trzymając w ręku zapalone świece słuchajmy Orędzia Paschalnego – Exultetu i łączmy się w wychwalaniu Boga.

**Przed
Exultetem**

Zgaśmy teraz nasze świece i pozwólmy Słowu Bożemu zapłonąć w naszych sercach.

Dzisiejsza Liturgia Słowa jest niezwykle bogata, składać się będzie z ośmiu czytań i siedmiu psalmów. Usłyszymy w nich krótkie streszczenie historii zbawienia, od momentu stworzenia człowieka, przez wyzwolenie Izraela z niewoli Egipskiej, aż do chwili Zmartwychwstania Chrystusa. Usłyszymy historię niewierności człowieka, który łamie dane Bogu słowo i historię wierności Boga, który dotrzymuje swoich przyrzeczeń i wybaczają swojemu narodowi. Usłyszymy w końcu obietnice, które daje nam Pan jeśli zgodzimy się na Jego wolę.

Po każdym czytaniu nastąpi modlitwa, przed którą wszyscy wstajemy. Ona jest naszą odpowiedzią na usłyszane Słowo.

**Przed liturgią
słowa**

jeśli nie ma
oddzielnych
komentarzy przed
każdym czytaniem

- Przed pierwszym czytaniem** Zgaśmy teraz nasze świece i pozwólmy Słowu Bożemu zapłonąć w naszych sercach.
Dzisiejsza Liturgia Słowa jest niezwykle bogata, składać się będzie z ośmiu czytań i siedmiu psalmów. Po każdym czytaniu nastąpi modlitwa zwana kolektą, w przed którą wszyscy wstajemy. Ona jest naszą odpowiedzią na usłyszane Słowo.
Pierwsze czytanie mówi nam o tym, że Bóg stworzył Człowieka, Ciebie, na swój obraz i podobieństwo i widział że wszystko co stworzył było dobre.
- Przed drugim czytaniem** Ofiara Izaaka jest zapowiedzią Najwyższej i doskonałej ofiary jaką złożył Chrystus na Krzyżu. Wiara Abrahama, która uratowała od śmierci jego jedyne syna jest dla nas przykładem, że to właśnie przez wiarę możemy osiągnąć zbawienie.
- Przed trzecim czytaniem** Bóg w cudowny sposób ocalił Izraelitów przed zagładą z ręki faraona i prowadząc ich w słupie ognia przeprowadził ich przez morze czerwone. Chrystus – światłość przedwieczna uwalnia nas spod władzy szatana i przeprowadza przez Chrzest ze śmierci do życia.
Po tym czytaniu nie mówi się „oto słowo Boże” ponieważ jego bezpośrednią kontynuacją jest pieśń uwielbienia, którą odpowiadamy na usłyszane słowo.
- Przed czwartym czytaniem** Izrael odwrócił się od Pana, ale Bóg pozostaje wierny swemu przymierz. W swojej ogromnej Miłości do ludu wybranego przebacza mu i przygarnia do siebie. Nas także Pan chce na nowo przygarnąć, wyzwolić z niewoli grzechu, zawrzeć przymierze pokoju.
- Przed piątym czytaniem** Za łaskę odkupienia nie musimy płacić. Bóg rozlewa ją w naszych sercach za darmo. Chce nas nią napoić, ale to do nas należy przyjęcie bądź odrzucenie tego daru. Słowo Boże ma moc nas przemienić, uzdalniać do przyjęcia Słowa wcielonego podczas Komunii świętej.

Konsekwencją grzechu jest niewola. Tylko mądrość i posłuszeństwo Bożym nakazom mogą uchronić nas przed popadnięciem w grzech. Światło, którym jest sam Chrystus jest źródłem mądrości i siły do wypełniania przykazań.

**Przed
szóstym
czytaniem**

Duch, którego zapowiada to czytanie już w nas mieszka. Dostąpiliśmy już bowiem łaski chrztu. Ale żeby czerpać z tego daru musimy odpowiedzieć naszą wiarą i pozwolić Bogu przemieniać nasze serca.

**Przed
siódmym
czytaniem**

Przyjście na świat Chrystusa, jego śmierć i Zmartwychwstanie są centralnym punktem nie tylko Chrześcijaństwa, ale i całej historii ludzkości. Dlatego dziś właśnie teraz, po wysłuchaniu czytań ze Starego Testamentu, które to przyjście zapowiadały odśpiewamy hymn „Chwała na wysokości Bogu”. Teraz zabrzmia dzwony głoszące zbawienie. Wszyscy wstaniemy aby wejść z radosnym śpiewem w nowe Przymierze we Krwi Baranka.

Przed *Gloria*

Przez chrzest wszyscy zostaliśmy włączeni w śmierć i Zmartwychwstanie Chrystusa. Święty Paweł przypomina nam o tej prawdzie, że paschalne misterium uobecnia się w każdym z nas. My jesteśmy świątynią, my z Chrystusem umieramy dla grzechu i rodzimy się do nowego życia.

**Przed ósmym
czytaniem**

Grób jest pusty. Pan prawdziwie zmartwychwstał. Śmierć została pokonana.

**Przed
ewangelią**
do odczytania
przed aklamacją

Rozpoczyna się teraz liturgia chrzcielna. Przed ołtarz wnoszone jest naczynie z wodą, która za chwilę zostanie poświęcona. Służba ładu będzie roznosić ogień, abyśmy wszyscy, trzymając w ręku świece zapalone od Paschału, mogli odnowić nasze przymierze z Bogiem. Najpierw odśpiewamy litanie do

**Przed liturgią
chrzcielną**

wszystkich świętych, prosząc tych, którzy już są w niebie, aby orędownali, za nami, byśmy potrafili wiernie wypełniać obietnice dane na chrzcie.

Po litanii i błogosławieństwie wody nastąpi kulminacyjny moment tej liturgii – sakramentalne uobecnienie tego o czym słyszeliśmy w liturgii słowa – odnowienie naszych przyrzeczeń chrzcielnych, przez znak pokropienia wodą święconą. Moment świadomego potwierdzenia naszej przynależności do Chrystusa i Jego Kościoła. Nasze zaślubiny z Chrystusem – Oblubieńcem. Ponowne wniknięcie w tajemnicę chrztu i powiedzenie Bogu „Tak. Chcę być przy Tobie i z Tobą. Chcę abyś mieszkał we mnie.”

Przed procesją z darami Teraz siadamy i gasimy świece. Rozpoczyna się Liturgia Eucharystyczna. Do Ołtarza przynosimy chleb i wino, które staną się naszym pokarmem na życie wieczne – uwielbionym ciałem Jezusa Chrystusa.

Przed Komunią Nowe życie, które otrzymaliśmy podczas Chrztu, jest jak dziecko w nas. Jeśli nie jest karmione, pielęgnowane umiera. Tym który nas Karmi jest Chrystus, a naszym pokarmem jego uwielbione ciało. Bierzmy i jedzmy.

MSZA W DZIEŃ

Przed czytaniem Dzisiejsza Liturgia Słowa mówi nam, że zmartwychwstanie Jezusa jest faktem. Dokonało się, apostołowie odnajdują pusty grób. Wraz z Chrystusem także i my mamy udział w zwycięstwie nad śmiercią, bo w Jego imię i dzięki Jego ofierze zyskujemy odpuszczenie grzechów. Przyjęcie zbawienia łączy się z odrzuceniem starego człowieka i dążeniem do tego co w górze. Jest źródłem radości i uwielbienia Boga.

Po drugim czytaniu odśpiewana zostanie Sekwencja Wielkanocna, w trakcie której wszyscy stoimy i łączymy się w modlitwie uwielbienia Zmartwychwstałego Pana.